

Het Koninkrijk der Nederlanden - Buitenlandse Zaken zijn "Koninkrijkszaken"

Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat uit vier autonome Landen: Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten. De laatste drie zijn gevestigd in het Caribisch gebied. Nederland bestaat uit een gebied in Europa, evenals in de Cariben: de eilanden Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Binnen Nederland worden deze eilanden beschouwd als 'bijzondere gemeenten'. Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat dus uit een Europees en een Caribisch deel.

Eerder vormden Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten één autonoom Land binnen het Koninkrijk: de Nederlandse Antillen. Echter, deze constructie bestaat niet meer sinds 10 oktober 2010. Aruba behoorde op dat moment al niet meer tot de Nederlandse Antillen, daar het sinds 1986 een autonoom Land binnen het Koninkrijk der Nederlanden vormt.

Alleen het Koninkrijk der Nederlanden kan worden beschouwd als een soevereine staat en alleen het Koninkrijk is internationaal rechtspersoon, niet de individuele autonome Landen, noch de openbare lichamen.

De Caribische delen van het Koninkrijk der Nederlanden (zowel de autonome Landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten als de 'bijzondere gemeenten' Bonaire, Saba en Sint Eustatius) staan vermeld als overzeese gebieden van het Koninkrijk (LGO). Deze status bepaalt de juridische positie ten overstaan van de Europese Unie.

Artikel 3 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden (de constitutie voor het hele Koninkrijk, waarin de verdeling van de bevoegdheden tussen het Koninkrijk en de autonome Landen is geregeld) bevat de zogenaamde 'aangelegenheden van het Koninkrijk', zoals onder meer: buitenlandse betrekkingen, defensie, en de Nederlandse nationaliteit. Dit heeft tot gevolg dat er één minister van Buitenlandse Zaken is, die verantwoordelijk is voor de buitenlandse betrekkingen van het gehele Koninkrijk. De minister heeft daarom de taak om zo adequaat mogelijk de belangen van alle vier autonome Landen in het buitenlands beleid van het Koninkrijk mee te nemen. Het ministerie van Buitenlandse Zaken en de ambassades, consulaten en permanente vertegenwoordigingen in het buitenland werken voor het Koninkrijk als geheel en al zijn samenstellende autonome Landen.

Aruba, Curaçao en Sint Maarten kunnen hun eigen internationale contacten onderhouden op die gebieden waar zij autonoom zijn. Echter, ten aanzien van deze internationale contacten dienen zij binnen het kader van het buitenlands beleid van het

Koninkrijk te opereren. Diplomatieke communicatie wordt overgebracht door het ministerie van Buitenlandse Zaken of door een van de Koninkrijksambassades in het buitenland.

Aangezien alleen het Koninkrijk een rechtspersoon is onder het internationale recht, is alleen het Koninkrijk der Nederlanden bevoegd om verdragen te sluiten, te ratificeren of toe te treden. Het is mogelijk dat deze verdragen geografisch kunnen worden beperkt tot Aruba en/of Curaçao en/of Sint Maarten en/of het Europese deel van Nederland en/of het Caribische deel van Nederland. Uitvoering en de naleving van verdragen behoren tot de autonome bevoegdheden van de Landen, dat wil zeggen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland (voor het Europese en Caribische deel van Nederland). Uiteindelijk blijft het Koninkrijk der Nederlanden krachtens het internationaal recht eindverantwoordelijk als verdragsluitende partij.

Voor thema's die behoren tot de autonome bevoegdheden van de autonome Landen hebben de Landen zelf de bevoegdheid in onderhandeling te treden. Het Koninkrijk der Nederlanden heeft de taak om de gemaakte afspraken te formaliseren, daar alleen het Koninkrijk verdragsluitende bevoegdheid heeft.

Aruba, Curaçao en Sint Maarten hebben ieder een eigen Directoraat Buitenlandse Betrekkingen, die onder het gezag van de minister-president van de respectieve Landen valt.

Het is de taak van het Koninkrijk der Nederlanden om het belang van al haar autonome Landen in internationale organisaties te behartigen, waarbij over het belang van het Europese deel van het Koninkrijk wordt gewaakt in overeenstemming met de verplichtingen uit hoofde van de EU-wetgeving. Met instemming van het Koninkrijk kunnen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland (voor het Europese gedeelte en / of het Caribische deel) veelal ook een eigen status bij internationale of regionale organisaties krijgen. De specifieke regels van een internationale organisatie bepalen of het mogelijk is voor de vier Landen om afzonderlijke leden, geassocieerde leden of waarnemer te worden.

Voor meer informatie

Nout van Woudenberg
Adviseur Koninkrijkszaken
Email: nout-van.woudenberg@minbuza.nl
Telefoon: +31 652 50 31 43

Jacinda Hofland
Plv. Adviseur Koninkrijkszaken
Email: jacinda.hofland@minbuza.nl
Telefoon: +31 652 75 10 09